

Repertoriumnummer 1193
Datum van uitspraak 21 november 2014
Rolnummer 2014/AG/34
Artikel 792 Ger.W. op 25 november 2014 ongetekend afschrift aan partijen en raadslieden Kennisgeving 972, § 1 Ger.W. aan deskundige op 25 november 2014

Uitgifte

Uitgereikt aan
op
€
JGR

Arbeidshof Gent

Afdeling Gent

eerste kamer

Arrest

COVER 01-00000048487-0001-0007-01-01-1

D. H. J. wonende te [REDACTED]
appellant,
vertegenwoordigd door mr. VAN AKEN Geert, advocaat te 9300 AALST, Keizersplein 8
tegen

A. B. nv, met maatschappelijke zetel te [REDACTED], [REDACTED] Ingeschreven
met KBO-nummer [REDACTED]
geïntimeerde,
vertegenwoordigd door mr. DE MEYER Roland, advocaat te 9000 GENT, Zuidstationstraat 21

1. Feiten

J. D. H. werd op 24 november 2011 het slachtoffer van een arbeidsongeval toen hij als losse havenarbeider in dienst was bij de nv **E. T. L.** te **K.** Tijdens het laden van colis raakte zijn rechterhand geplet tussen de laadband en de lading.

2. Procedure.

J. D. H. heeft bij verzoekschrift d.d. 3 oktober 2012 de nv **A. B.** (thans nv **A. B.**) voor de arbeidsrechtbank te Dendermonde, afdeling Sint-Niklaas gedaagd.

Hij vorderde in hoofdde de vordering ontvankelijk te horen verklaren en te horen zeggen voor recht dat hij als gevolg van de letsels, opgelopen bij het arbeidsongeval d.d. 24 november 2011 tijdelijk arbeidsongeschikt was aan 100 % vanaf 25 november 2011 tot en met 31 juli 2012 en vanaf 2 augustus 2012 tot 3 oktober 2012 en verder. Ondergeschikt vordert hij na hieromtrent het advies te hebben ingewonnen bij een geneesheer-deskundige aangesteld door de arbeidsrechtbank.

Bij tussenvonnis van 15 januari 2013 van de derde kamer van de arbeidsrechtbank te Dendermonde, afdeling Sint-Niklaas, werd de vordering toelaatbaar en ontvankelijk verklaard en werd dr. G. Van den Bossche aangesteld als deskundige.

Bij eindvonnis van 17 december 2013 werd voor recht gezegd dat **J. D. H.** ingevolge het ongeval van 24 november 2011 getroffen was door een tijdelijke arbeidsongeschiktheid van 100 procent vanaf 24 november 2011 tot en met 13 mei 2012. Verder werd gezegd dat de letsels geconsolideerd zijn sedert 14 mei 2012 zonder blijvende arbeidsongeschiktheid en dat de geïntimeerde gehouden is hem hiervoor te vergoeden in het raam van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 aan een basisloon van 37.545,92 euro en hem tevens 14,38 euro verplaatsingskosten dient te betalen.

J. D. H. heeft hoger beroep aangetekend bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het arbeidshof te Gent op 28 januari 2014.

De zaak werd ingeleid op 6 maart 2014. De procedurekalender werd opgemaakt bij beschikking van 19 maart 2014. De zaak werd opgeroepen voor de zitting van 17 oktober 2014.

De partijen werden gehoord in hun middelen en conclusies op de openbare terechtzitting van 17 oktober 2014.

3. Vordering (art. 748bis en 780, eerste lid, 3° Ger.W.)

J. D. H. vordert het hoger beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren, dienvolgens het vonnis a quo te vernietigen en opnieuw wijzende te zeggen voor recht dat J. D. H. ingevolge het hem overkomen arbeidsongeval d.d. 24 november 2011 :

- tijdelijk geheel arbeidsongeschikt was van 24 november 2011 tot en met 1 januari 2013
- de letsels geconsolideerd zijn op 2 januari 2013 met 3 % B.W.O.

De geëtimeerde te veroordelen tot betaling van de overeenstemmende wettelijke vergoedingen inzake arbeidsongevallen (wet van 10 april 1971) meer de wettelijke en gerechtelijke intresten. Ondergeschikt, de aanstelling van een nieuwe medische deskundige te bevelen.

4. Bespreking

4.1. De ontvankelijkheid van het hoger beroep.

Het hoger beroep werd tijdig en regelmatig ingesteld. Het is ontvankelijk.

4.2. De gegrondheid van het hoger beroep

J. D. H. betwist de evaluatie door de gerechtsdeskundige. Hij meent dat de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid hoger moet worden ingeschat. Hij verwijst ook naar aanvullende medische stukken. Daaruit blijkt dat hij links een verminderde grijpkracht heeft. Er is sprake van een overgevoeligheid ter hoogte van de handrug en een verminderde kracht bij vuistslot. Dat alles wijst op een blijvende arbeidsongeschiktheid. Ook de datum van mogelijke werkhervatting wordt betwist nu J. D. H. nog in behandeling was op 14 mei 2012. Het kan toch niet dat dan al geconsolideerd werd.

De nv A. B. betwist de visie van J. D. H. Deze arbeidsongevallenverzekeraar wijst erop dat de blijvende arbeidsongeschiktheid betrekking heeft op het verlies van of de vermindering van het algemene economische arbeidsvermogen. De opmerking van J. D. H. dat hij zijn job niet meer kan uitoefenen is dus niet relevant. Uit een welbepaald medisch attest blijkt verder dat werkhervatting zelfs al mogelijk was voor de consolidatiedatum, zodat ook dat argument niet kan worden aanvaard.

Het arbeidshof beaamt de stelling dat de blijvende arbeidsongeschiktheid niet enkel beoordeeld mag worden in functie van de dienstbetrekking, maar dat zij de aantasting van het verdienvermogen op de arbeidsmarkt betreft. Bij deze evaluatie dient echter ook rekening te worden gehouden met de leeftijd, de opleiding of scholingsgraad, de ervaring of het beroepsverleden, de

beroepsbekwaamheid, het aanpassingsvermogen, de omscholingsmogelijkheid en het concurrentievermogen van de getroffene op de algemene arbeidsmarkt.

De vergoeding, die krachtens de Arbeidsongevallenwet verschuldigd is aan het slachtoffer dat door een ongeval dat een blijvende arbeidsongeschiktheid tot gevolg heeft, strekt er immers toe de werknemer te vergoeden in de mate dat het ongeval zijn economische waarde op de arbeidsmarkt heeft aangetast (art. 24 en 34, lid 1 Arbeidsongevallenwet; Cass. 21 juni 1999, www.cass.be). De blijvende arbeidsongeschiktheid ten gevolge van een arbeidsongeval bestaat in het verlies of de vermindering van de economische waarde van de getroffene op de algemene arbeidsmarkt; de omvang van de schade wordt niet enkel beoordeeld op grond van de lichamelijke ongeschiktheid, doch ook op grond van de leeftijd, de beroepsbekwaamheid, het aanpassingsvermogen, de omscholingsmogelijkheid en het concurrentievermogen van de getroffene op de algemene arbeidsmarkt (Cass. 3 april 1989, JTT 1989, 362; RW 1988-89, 1368, concl. H. Lenaerts).

Zo kunnen lichte letsels grote arbeidsongeschiktheden opleveren. Omgekeerd hebben zware letsels niet noodzakelijk een recht evenredige impact op de arbeidsongeschiktheid. Elk dossier dient afzonderlijk beoordeeld te worden. Deze principes zijn in rechte algemeen aanvaard en geven de sinds lang gevestigde rechtspraak weer. Toch dienen de feitenrechters ze geregeld opnieuw in herinnering te brengen (zie bv. Arbh. Brussel 16 mei 1988, T.Verz. 1988, 652; Arbh. Brussel, 2 november 2009, JTT 2010, 33, Arbh. Brussel, 28 maart 2012, Soc. Kron. 2013, 270; Arbh. Antwerpen, 10 september 2012, Soc. Kron. 2013, afl. 5, 278).

Het arbeidshof stelt vast dat het medisch advies van de gerechtsdeskundige behoorlijk is opgesteld en wetenschappelijk gefundeerd is. Het komt het hof nochtans voor dat de gerechtsdeskundige onvoldoende duidelijk heeft gemaakt waarom de door hem beschreven lichamelijke letsels niet tot een blijvende arbeidsongeschiktheid hebben geleid. Het blijkt niet of dit verslag enkel slaat op de lichamelijke letsels dan wel of de gerechtsdeskundige ook de blijvende arbeidsongeschiktheid heeft geëvalueerd. Nochtans blijkt J. D. H. zijn dienstbetrekking van weleer niet meer te kunnen uitvoeren. Hij kan met name geen havenwerk meer aan (cfr. verslag gerechtsdeskundige Van den Bossche). Hij is tewerk gesteld in een andere functie. Weliswaar wordt de arbeidsongeschiktheid beoordeeld worden in functie van de algemene arbeidsmarkt, maar het hof is van oordeel dat uit het verslag van de gerechtsdeskundige onvoldoende duidelijk blijkt dat met de hoger weergegeven criteria werd rekening gehouden.

Het hof is dan ook van oordeel dat het noodzakelijk is een nieuw medisch onderzoek te bevelen dat die elementen wel en uitdrukkelijk in rekening brengt, naast de vereiste aandacht voor de fysieke letsels. Het is niet aangewezen dr. Van den Bossche met een bijkomende opdracht te gelasten aangezien de kern van de evaluatie (terecht of onterecht) betwist wordt. Er is nood aan een advies vanuit onbevooroordeelde invalshoek.

De hierna aangestelde gerechtsdeskundige dient daarbij rekening te houden met alle reeds voorgelegde verslagen, zonder echter door de eis van J. D. H. of door "minima" of "maxima"

gebonden te zijn. Hij dient te adviseren over de reële graad van blijvende arbeidsongeschiktheid, ook los van wat eerder door andere artsen reeds werd vooropgesteld.

Uit de medische stukken blijkt dat er tevens discussie is over de mogelijke datum van werkhervatting en de consolidatiedatum. De gerechtsdeskundige dient het hof ook op dit punt te adviseren. De consolidatiedatum betreft ten andere de aanvang van de blijvende arbeidsongeschiktheid zodat beide niet los van elkaar kunnen worden gezien. Het blijkt immers toch dat J. D. H. op 14 mei 2012 nog niet terug kon werken.

Tenslotte dient aandacht te worden besteed aan de vraag of er een voorafbestaande toestand was, of er een loutere terugkeer naar die voorafbestaande toestand is, dan wel of deze toestand verergerd werd. De eerder aangestelde gerechtsdeskundige meent immers dat er voorafbestaande afwijkingen aan de rechterhand waren.

Indien het ongeval van 24 november 2011 de voorafbestaande toestand aan de hand verder mocht hebben geactiveerd, aangewakkerd of verergerd, moet de arbeidsongeschiktheid in haar geheel worden beschouwd, zonder rekening te houden met die vroegere toestand, daar het ongeval alsdan ten minste voor een deel de oorzaak is van de invaliditeit (cf. Cass. 21 september 1987, T.S.R. 1987, 508). In zulk een geval dient de arbeidsongevallenverzekeraar de globale ontstane arbeidsongeschiktheid in haar geheel te vergoeden (cf. Arbh. Gent, afd. Gent, 1^e kamer, 20 november 1998, A.R. 737/95, onultg.; Arbh. Gent, afd. Gent, 1^e kamer, 19 april 2001, A.R. 442/99, onuitgeg.; Arbh. Gent, afd. Gent, 1^e kamer, 2 mei 2013, A.R. nr. : 2012/AG/89; Arbh. Brussel 28 februari 2011, www.jure.juridat.just.fgov.be), op voorwaarde evenwel dat er geen loutere terugkeer is naar de voorafbestaande toestand aangezien er in dat geval geen causaal verband met het arbeidsongeval is (cf. Cass. 19 december 1973, Arr. Cass. 1974, 451; Cass. 25 september 1974, Arr. Cass. 1975, 118).

**OM DEZE REDENEN,
HET ARBEIDSHOF,**

Rechtsprekend op tegenspraak,

Gelet op de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken en inzonderheid op artikel 24 van deze wet,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk doch alvorens verder ten gronde te beslissen, geeft volgende opdracht aan de aangestelde gerechtsdeskundige: dokter Geert LAMMENS, Keizer Karelstraat 129 te 9000 Gent, met name in een met redenen omkleed verslag, waarvan de ondertekening is voorafgegaan door de eed: *"Ik zweer dat ik mijn opdracht in eer en geweten, nauwgezet en eerlijk vervuld heb"*, het arbeidshof te Gent advies te verlenen omtrent het volgende:

na vooraf kennis te hebben genomen van de medische stukken hem overhandigd door beide partijen, en van het eindverslag met bijlagen opgesteld door dr. G. Van den Bossche van 18 juli 2013, en rekening houdend met de niet betwiste facetten van dit advies opgesteld door dr. G. Van den Bossche,

- te bepalen welke de consolidatiedatum is,
- te bepalen welke graad van blijvende arbeidsongeschiktheid J. D. H. heeft ten gevolge van het arbeidsongeval van 24 november 2011, rekening houdend met al de beroepen in loondienst die hij (in vergelijking met andere werknemers) vanaf de consolidatiedatum (gebeurlijk) nog in staat is uit te oefenen, niet enkel beoordeeld aan de hand van zijn louter fysieke ongeschiktheid, maar ook gelet op zijn leeftijd, beroepsbekwaamheid, aanpassingsvermogen, omscholingsmogelijkheid en concurrentievermogen op de algemene arbeidsmarkt (in dit verband mag geen rekening worden gehouden met het feit dat op het ogenblik dat de blijvende arbeidsongeschiktheid wordt vastgesteld, een gebrek of een overschot aan arbeidskrachten op de arbeidsmarkt is); rekening houdend met de eventuele problematiek van de voorafbestaande toestand, zoals toegelicht in het overwegend gedeelte van het arrest;

Daartoe alle nodige onderzoeken te voeren, onder meer kennis te nemen van de medische stukken die de partijen hem zouden verschaffen, het inwinnen van alle nuttige inlichtingen, en vervolgens, J. D. H. - die zich kan laten bijstaan door een raadgevend arts – zo nodig aan een bijkomend onderzoek te onderwerpen.

Machtigt de deskundige om J. D. H. zo vereist te laten onderzoeken door een dokter in de geneeskunde, specialist van zijn keuze, mocht hij aanvullende onderzoeken noodzakelijk achten en/of om beroep te doen op technische raadgevers indien hij dit nodig acht.

Zegt dat het verloop van het deskundigenonderzoek en de kosten en erelonen van de deskundige onderworpen zijn aan de artikelen 972 tot en met 991bis Gerechtelijk Wetboek.

Zegt dat de deskundige binnen de vijftien dagen na de toezending door de griffier van het eensluidend verklaard afschrift van dit arrest, de plaats, de dag en het uur zal meedelen waarop hij zijn werkzaamheden zal aanvangen, en dit bij een ter post aangetekende brief aan de partijen en bij gewone brief aan het arbeidshof te Gent en de raadslieden.

Zegt dat alle deskundigenverrichtingen, alsmede de eventuele aanvullende onderzoeken, tegensprekelijk zullen geschieden, en gelast de deskundige na afloop van zijn verrichtingen aan het arbeidshof te Gent, de partijen en hun raadslieden kennis te geven van zijn bevindingen.

Draagt hem ook op aan die kennisgeving een voorlopig advies toe te voegen.

Zegt dat de deskundige in deze kennisgeving, rekening houdend met de aard van het geschil, een redelijke termijn zal bepalen waarbinnen de partijen hun opmerkingen moeten formuleren en overmaken, en dat deze ten minste 15 dagen zal bedragen tenzij de in het voorlopig verslag bedoelde bijzondere omstandigheden nopen tot afwijking.

Zegt dat de deskundige in zijn verslag de schriftelijke opmerkingen zal aantekenen en erop zal antwoorden.

Zegt dat de deskundige zijn eindverslag ter griffie van het arbeidshof te Gent, afdeling Gent, zal neerleggen binnen de drie maanden nadat hij van zijn opdracht in kennis is gesteld.

Zegt dat de deskundige, zo hij verzoekt om verlenging, zich vóór het verstrijken van deze termijn tot het arbeidshof te Gent moet wenden met opgave van de reden waarom de termijn zou moeten worden verlengd.

Zegt dat de deskundige op de dag van de inlevering van zijn verslag ter griffie van het arbeidshof te Gent, bij een ter post aangetekende brief een afschrift van zijn verslag en van de gedetailleerde staat van de kosten en het ereloon, opgemaakt conform artikel 991 Gerechtelijk Wetboek, zal zenden aan de partijen, en bij gewone brief aan de raadsleden van de partijen.

Verwijst de zaak naar de bijzondere rol van de eerste kamer van het arbeidshof te Gent, afdeling Gent.

Aldus gewezen door de eerste kamer van het arbeidshof te Gent, zetelend te Gent, samengesteld uit Lietaert Bruno, raadsheer in het arbeidshof, voorzitter van de eerste kamer, Koen Naert, raadsheer in sociale zaken, benoemd als werkgever, Erwin Callebaut, raadsheer in sociale zaken, benoemd als werknemer-arbeider, en in openbare terechtzitting van vrijdag 21 november tweedulzend veertien uitgesproken door voorzitter Lietaert Bruno, bijgestaan door Hilda Wittevrongel, griffier.

w.g. : H. Wittevrongel - E. Callebaut - K. Naert - B. Lietaert

